

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 203 (3067) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 szeptember 10

Csekély veszteséget és anyagi kárt okozott az újabb szovjet légitámadás

Légvédelmi tüzéségünk és támadó kötelékeink heves elhárító tüze nagy magasságokba kényszerítette az ellenséges gépeket

Újabb jelentős sikereket értek el a németek a stalingrádi térségben

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az elmúlt éjszakai légitámadással kapcsolatban illetékes helyről a következőket közölték a Magyar Távirati Irodával:

A szerdáról csütörtökre virradó éjszaka Magyarország számos vidéke ellen légitámadás történt. A támadók ez alkalommal is szovjet légierők voltak, amelyek erős kötelékekkel 5 hullámhosszban északi határvonalunk egész hosszában törtek be az ország légterébe és egymást 20 perces időközökben követték. 22 órától 1 óráig hajtották végre támadásaikat. A támadások általában az országnak a Tiszától nyugatra eső területére terjedtek ki és eddig beérkezett jelentések szerint főként Budapest déli része, a főváros környéke, ezenkívül a Bükk és Vérteshegység vidéke, Zala és Somogy megyék déli része, végül Szolnok környéke ellen irányultak. Mivel légvédelmi tüzéségünk és támadó kötelékeink mindenütt heves elhárító tüzzel fogadták és ezzel nagy magasságokba kényszerítették, ennélfogva a támadás általában csekély veszteséget és anyagi kárt okozott. A bombák legnagyobb része beépítetlen területre hullott. Más részük néhány polgári épületet rongált meg. A gyújtóbombák az ország egész területén 7 helyen okoztak tüzet. Ezeket rövidesen eloltották. A halottak száma az ország egész területén három, a komolyabb sebesülteké 15 fő. A lakosság mindenütt példás fegyelmezettséggel hajtotta végre a légvédelmi rendszabályokat és ennek köszönhető, hogy a kétségtelenül nagyszabásúnak tervezett ellenséges támadás nem követelt súlyosabb áldozatokat. Az utolsó ellenséges kötelék éjjel után 1 óra 53 perckor hagyta el az ország légterét.

Mélyen benyomultak a németek a szovjet védelmi vonalakba

Az NST jelentése szerint a szovjet főhadiszállásáról Newyorkba érkezett hír arról számol be, hogy a német támadó alakulatok a stalingrádi és kaukázusi térségben újabb jelentős sikereket értek el. A helyzet rendkívül súlyos. Stalingrádtól nyugatra német páncélosok mélyen benyomultak a szovjet védelmi vonalakba. A Grozniji elajmezőn a szovjet csapatok a túlerőben lévő német kötelékek elől kénytelenek voltak visszavonulni.

Az Új Nemzedék írja: Mint berlini illetékes helyen kijelentették, azok a hírek hogy az időjárás a keleti harcokban folyó hadműveleteket befolyásolná, nem felelnek meg a valóságnak. A hadműveletek hajszálra pontosan a német főparancsnokság tervei szerint folynak le.

Bazelből jelentik: (B. T.) A Nacionale Zeitung berlini jelentése szerint a stalingrádi csatában a Szovjetunió szempontjából nem hozott változást nagy és jól felszerelt orosz tartalékoknak a bevetése — mondta a Wilhelmstrasse katonai szóvivője.

Még ma sem állapítható meg egyértelműen, hogy tulajdonképp honnan származnak azok az erős bolszevisti egységek, amelyeket Stalingrád körüli

bevetettek — hangoztatta a szóvivő. — Teljesen friss és jól felszerelt hadosztályok ezek, tehát nem olyanok, melyeket Rzevev térségből kivonnak. Német katonai körökben kijelentettek, hogy a szovjet erőfeszítéseknek mindeztideig nem sikerült a német csapatok előretörését feltartóztatni. A Stalingrád városáért folyó harcokkal kapcsolatban egyébként felhívják a figyelmet arra, hogy Stalingrád a Volga nyugali partján mintegy 40 kilométer hosszúságban terül el és ennek a városnak a birtoklásáért folyó harc más jelleggel bír, mint egyéb bekerített szovjet városok ostroma, tekintettel ennek nagy kiterjedésére.

Litvinov megbeszélést folytat Hull amerikai külügyminiszterrel

Berlinből jelentik: (MTI.) Mint katonai helyről közlik a Német TI-vel, szeptember 9-én német harcigépek fegyveres felderítést végeztek Anglia déli és délkeleti partja felett és feladatuk teljesítése után valamennyien vissztértek támaszpontjukra. Azok a német vadászgépek, amelyek állandó készenléti szolgálatot teljesítenek a

megszállt nyugati terület felett, a szerdai napon nem kerültek érintkezésbe az ellenséggel.

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit hírszolgálat jelentése szerint Litvinov megbeszélést folytatott Hull államtitkárral. Tárgyalásaik, tekintettel az orosz front kritikus helyzetére, — mint Litvinov kijelentette — je-

lentős érdeklődést keltettek. Litvinov egyébként nem nyilatkozott tárgyalásairól. (MTI.)

Buenosairesből jelentik: (Stefani.) Washingtonból jelentik, hogy a haditengerészetiügyi minisztérium közölte, hogy az Egyesült Államok haditengerészetének embervesztesége a mai napig 12.901 fő. (MTI.)

Nemzeti szerencsétlenségnek mondotta Churchill kormányzását egy angol képviselő

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit hírszolgálat jelentése szerint a szerdai alsóházi vita során Pethwick Lawrence munkásvezér kijelentette, hogy a munkásoknak tudatában kell lenniük azzal, hogyha megvalósul a második arcvonal, akkor az rendkívül komoly és még inkább véres dolog lesz. Dewan munkáspárti képviselő kijelentette, hogy a legnagyobb nemzeti szerencsétlenségnek kell minősíteni azt a tényt, hogy Churchill még hivatalában van. A munkások tudják, hogy az orosz tábornokok kijelentése szerint a második arcvonal felállítása lehetséges és egyben nemzeti szükségesség is. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Churchill az angol hírszolgálat közlése szerint rövidesen nyilatkozatot tesz az indiai kérdéstről. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit hírszolgálat jelentése szerint tegnap Bombayban összesen 300 indiait tartóztattak le, köztük 120 aszszonyt és lányt, javarészt egyetemi hallgatókat, akik tüntető felvonulásokat rendeztek. Új Delhi-ben is sok indiait tartóztattak le.

Bombayból jelentik: (OFI.) Szerdán délután a tüntetők igyekeztek megakadályozni az utcai közlekedést. A rendőrség ezért belelőtt a tüntető tömegbe.

Hevesebbekké váltak a harcok Port-Moresbynél

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az angol hírszolgálat jelenti Mc Arthur tábornok főhadiszállásáról, hogy Port Moresbytől északra a harcok nagyobb szabásúakká és hevesebbekké váltak.

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az angol hírszolgálat különjelentésben jelenti Mc Arthur főhadiszállásáról, hogy japán csapatok Owevstanley vidékén „heves beszivárgótámadást” indítottak és a támadás gyorsan halad. A japánok most 44 mérföldnyire vannak Port Moresbytől.

Az NST katonai munkatársa közli, hogy mialatt az új-guineai Milne-öbölben tovább folynak a súlyos harcok, Kokodánál az ausztráliaiak nagy vereséget szenvedtek. Már szeptember 3-án hírt adtak arról, hogy ezen a vidéken a japánok támadásba kezd-

tek. Ez a támadás eddig tekintélyes sikereket eredményezett. A légierővel szorosan együttműködésbe a japán csapatoknak sikerült az ausztráliai állásokat három ponton áttörni és az ausztráliai arcvonalat több, mint 40 kilométerrel visszaszorítani. Ezután első ízben ejtettek a japánok nagyobb számú foglyot, miután az egyik áttörési helyen az ausztráliai állásokat felgöngyölítették. A Pápua-földi japán szárazföldi offenzívával párhuzamosan a japán légierő tovább folytatja súlyos támadásait Észak-Ausztrália ellen, ami az ausztráliai légierő lekötésére irányul. A déli Salamonszigeteken is tovább folynak a súlyos szárazföldi harcok. Itt is sikerült a japánoknak további előnyomulást elérni

Nagyszalonta katolikusai bensőségesen ünnepelték meg a felszabadulás évfordulóját

Nagyszalonta. Saját tud. Nagyszalonta katolikus mágyarsága méltó keretek között ünnepelte meg a felszabadulás évfordulóját. Az ünnepséget a Vigadó nagytermében rendezték meg. Magas színvonalu műsor keretében Szabó Zoltán az egyházközség világi elnöke mondott emlékeztető beszédet a nap jelentőségéről. Beszédében kitért a harcra küzdő honvédek áldozatára és buzdította a közönséget a téli ruha-

gyűjtés támogatására. Az ünnepi beszédet dr. Botár Balint plébános mondta. Beszédében rámutatott arra, hogy Szent István alapítását csak Szent István szellemében, az ő nagy hitével, önfeláldozó lelkületével tartathatjuk meg. Műsoron szerepelt még a Városi Dalárda több kifogástalanul előadott számmal, továbbá több kiváló szereplő. A műsor után fogylalt és tánc volt este 10 óráig.

Négyhetes tanfolyamon vettek részt a volt megszállott területek ovónői

Nagyváradról tíz ovónő vett részt a tanfolyamon

Szabadka. Saját tud. Szeptember első napjaiban fejeződött be Szabadkán az erdélyi, kárpátaljai és felvidéki óvónők 4 hetes átképző tanfolyama, amelyen az említett országrészekről mintegy 136 óvónő vett részt. Az átképző tanfolyamot olyanok számára rendezték meg, akik a megszállás alatti időskben az idegen uralom alatti szerzettség oklevélüket. A tanfolyamot a legkiválóbb szakemberek kivételével gondtal, lelkiismeretességgel és hozzáértéssel vezették le. A tanfolyam bevéreásán magasrangú miniszteri tisztviselők is megjelentek, hogy meghallgassák a tanfolyam hallgatóinak panaszait, kívánságait. A tanfolyamon résztvevők ezek részéről is a legnagyobb megértéssel ta-

pasztaltak. A tanfolyami neigatói különös szeretettel gondolnak dr. Darányi igazgatónő katonás szellemű, mégis szeretetreméltó vezetésére, dr. Fekete orvcs oadaadó szolgálatkészségére, a Szent Teréz templom eszeres-plébánosára, Hrubiniány Endre lelkészre és mindazokra, akik széppé, hasznossá tették a tanfolyamot.

Külön élmény volt Szegeden a tanfolyami résztvevői számára az a fiatal iskolai hallgató, aki önzetlenül és névtelenül vállalta a vezetést. Utóbb tudtuk meg, hogy dr. Zolnay törvényszeki bíró László nevű fia.

Nagyváradról tíz óvónő vett részt a tanfolyamon.

Légoltalmi figyelmeztetés az autótulajdonosok és a közönség számára

Ne zaklassuk feleslegesen távbeszélőn a parancsnokságot

A m. kir. rendőrség nagyváradi kapitányága, mint légoltalmi parancsnokság a következőket közli:

A honi légvédelmi készültség elrendelése óta az elsőtűtítéssel kapcsolatosan a gépjármű tulajdonosok részéről a legnagyobb fokú szabálytalanságot és nemtörődömséget észleltém. Az elrendelt figyelmeztetés és kikötés elönné a gépjármű tulajdonosok az előírásnak megfelelő fénycsökkentő berendezés helyetti ezimes papírt vagy szövet darabot használnak. A legszigorubban felhívom a gépjármű tulajdonosok figyelmét, hogy járóműveiket szabályszerű fénycsökkentő berendezéssel haladéktalanul lássák el, ellenkező esetben a közúti forgalomban résztvevő gépjárműveket a közbiztonsági közegek minden esetben a kaptényságra előállítják, ahol öntébe vetnek mindaddig, míg a tulajdonosok a szabályszerű fénycsökkentő berende-

zéssel el nem látják. Természetesen minden esetben a vétők ellen az eljárás meg fogom tenni.

Az éjzakai légiirádó tartama alatt a közönség részéről sokan távbeszélőn keresztül keresték fel a légoltalmi parancsnokságot, hogy a légi veszély megszüntéről érdeklődjenek. Minthogy a légoltalmi parancsnokság távbeszélő állomása kizárólag a légoltalmi kapcsolatos intézkedések, jelentések vételére, illetve továbbítására szolgál, így a közönség részéről a távbeszélő vonalak oktalan foglaltsága a légoltalmi központi szolgálat tökéletes és zavartalan ellátását lehetetlenné teszi. A légoltalmi parancsnokság a légiirádó elrendelését, illetőleg megszűnését megfelelő időben szíriénak utján a közönség tudomására hozza, s ezért a jövőben ily irányú felvilágosítással a légoltalmi parancsnokság nem szolgál.

Légoltalmi parancsnok.

A Sztáray énekkar beszámoló ünnepsére

A Sztáray Mihály református egyházi énekkar a mult alkalommal nemzeti gyász miatt elmaradt beszámoló ünnepségét most vasárnap, szeptember hó 13-án délután fél hat órai kezdettel tartja meg az Árpád vezér-utj kezdettel imaház előadó termében. A beszámoló jelentést dr. Szabó Lajos, az énekkar lelkész-elnöke tartja, az ünnepi beszédet Vidor József népművelési utkár mondja. A beszámoló után az énekkar Soós András karnagy vezénylete mel-

lett régi és új magyar szerzők műveiből ad elő. Az énekkar ez alkalommal tünteti ki oklevéllel, érmeikkel azokat a dalosait, akik a megszállás nehéz éveiben a dalkulturán keresztül ápolták a magyar nemzeti ügyet. Ünnepes előtti az énekkar tagjai Istentüzte-leten vesznek részt.

Az énekkar vezetősége ezuton hívja meg a testvér dalárdák vezetőségét és dalosait a beszámoló ünnepségre.

Apollo Filmszínházban

Oronin a „Réztábla a kapu alatt” világhírű írójának legújabb mesterműve

VIRRASZTÁS

Belvárosi

Kadét szerelem

a legbájosabb magyar katonavigjáték.

Jön!

Mikszáth Kálmán búbajos regényének filmváltozata

Jön

A Noszti fiúesete Tóth Marival

Péntektől a CASINOBAN

Csütörtökön utoljára: Halálbrigád.

Hány hallgatót vesznek fel az egyetemek első évfolyamára?

Megállapították az egyes karok legmagasabb létszámát

A kultuszminiszter megállapította az egyetemek egyes karain és osztályain az első évfolyamra felvehető hallgatók számát. A budapesti államtudományi karon 550, az orvostudományi karon 300, a bölcsészettudományi karon 250, a gyógyszerészeti tanfolyam régi rendszerű tagozatán 50, az új rendszerű tagozaton 100. A kolozsvári Magyar kir. Ferenc József Tudományegyetem jog- és államtudományi karán 500, az orvostudományi karon 150, a bölcsészettudományi karon 150, a matematikai és természettudományi karon 100, a közgazdaságtudományi karon 400, az új rendszerű gyógyszerészettudományi karon 60. A debreceni magyar királyi Tisza István Tudományegyetem hittudományi karán 35, a jog- és államtudományi karon 200, az orvostudományi karon 100, a bölcsészettudományi karon

80. A pécsi Magyar Kir. Erzsébet Tudományegyetem hittudományi karán 50, a jog és államtudományi karon 200, az orvostudományi karon 100. A Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi egyetem mérnöki osztályán 300, építészmérnöki osztályon 80, a gépészmérnöki osztályon 300, a vegyész-mérnöki osztályon 25, a kohómérnöki osztályon 15, az erdőmérnöki osztályon 75, a mezőgazdasági osztályon 120, az állatorvosi osztályon 150, a közgazdasági és kereskedelmi osztályon 800, a közigazgatási osztályon 100. Az egri Érseki Líceum jogi osztályán 80, a kecskeméti Egyetem jogakadémia 80, a miskolci ág. ev. jogakadémia 80, a kassai kereskedelmi főiskolán 120, végül az újvidéki kereskedelmi főiskolán 120, a felvehető hallgatók száma az első évfolyamra. (Magy. Tud.)

1273 pengő értékű téli holmit vásároltak a honvédek a Carmen cipőgyár munkásai

Nagyvárad. Az a gyűjtés, amely országsszerte megindult a honvédek téli ruhával való ellátására, sok helyen a legjobb eredménnyel járt. Különösen mondható ez az anyagilag gyengébben álló társadalmi rétegekre.

Nagyváradon a Carmen cipőgyár munkássága a hazafias áldozatok tekintetében fogalom lett. Nincs olyan megmozdulás, amelyben ne vennének részt példaadóan. Kisemberek ezek mindnyájan, szegények, kezük munkájával keresik mindennapi kenyerüket, mégis találnak módot arra, hogy a maguk sóvány kerestéből áldozzanak a haza oltárán.

A honvédek téli ruhagyűjtési akciójára a Carmen cipőgyár munkássága ezzel a megszokott példaadó áldozatkészséggel vonult fel. Mivel téli ruhák dolgában maga is szükösen áll, pénzadománnyal járult hozzá a gyűjtéshez olyanformán, hogy a begyűlt szép összegért meleg ruhákat csináltatott. A munkásság körében eddig

begyűlt 1273 pengő, amelyből 25 darab kucsmát, 10 meleg bekecsét, 20 gypajuslalat, 6 pár gypajuharisnyát, 7 pár gypaju keztyűt és 30 darab fülvédőt csináltattak. Az így csináltott holmit már eljuttatták a gyűjtőközpontokhoz. A gyűjtés azonban tovább folyik és remélhető, hogy még szép eredményeket fog hozni.

Házhoz fogják kikézesíteni az élelmiszerjegyeket. Nagyvárad. Saját tud. A polgármester ma látogatást tett a közellátási hivatalban, felülvizsgálta az ügymenetet és megállapította a teendőket az élelmiszerjegyek kiosztására vonatkozólag. Elhatározták, hogy a jegyeket házról-házra fogják kihordani, amihez megfelelő számú tisztviselő fog rendelkezésre állani. A cukorjegyekért 6 fillért kell fizetni nyomtatvány-költség címén s ezt az összeget a kézbesítő tisztviselő fogja beszédni.

Ujabb légitámadás érte Magyarországot több pontját

Néhány halottja és több sebesültje van a támadásnak

Fontos magaslatokat foglaltak el a németek Novoroszijszk térségében

A Magyar Távírási Iroda jelenti: Szerdáról csütörtökre virradó éjjel az ország több pontját légitámadás érte. Laképületekben kisebb kár esett. Néhány ember meghalt, több megsebesült.

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnoksága közli: Novoroszijszktól délkeleti irányban egy terepet uraló magaslattal rohammal történt bevételkor több, mint ezer foglyot ejtettünk és 27 löveget, egy páncélost és sok egyéb hadianyagot zsákmányoltunk. A fekete-tengeri partok előtt elsüllyesztettünk egy 500 tonnás szállítóhajót. Terek folyónál az ellenség eredménytelen támadásai során 18 páncélost vesztett. Sztalingrád erődítményövezetében páncélos csapatok makacsul védekező ellenséges állásokra bukkantak és Sztalingrádtól nyugatra terepet uraló magaslatokat foglaltak el. Kaluzgától délnyugatra visszavertük az ellenség ismételt helyi jellegű támadásait. Ezen az arcvonalszakaszon augusztus 11 óta elpusztított páncélosok száma ezren felülre emelkedett.

Rzsev térségében kedden sem történt nagyobb hadművelet. Ezen a szakaszon a szárazföldi és légi erő július 30-tól szeptember 6-ig 2126 szovjet páncélost semmisített meg.

A Ladoga-tavon három szovjet ágyunaszádót bombatalálattal súlyosan megrongáltunk. Fenn északon harcigépek megtámadtak egy repülőgéptámaszpontot. Támadást intéztek Murmanszk kikötőjének vidéke ellen is. Vadászrepülőek ebben a térségben 26 ellenséges gépet lőttek le saját veszteség nélkül. A szovjet légi erő kedden a német és horvát vadászokkal vívott légi harcokban és a légvédelem által 137 repülőgépet vesztett. Négy repülőgépiünk nem tért vissza.

Nyugat-Németország felett az angol légi erő légi harcokban 10 gépet vesztett. Éjszaka az angol légi erő kötelékei Délnyugat-Németország területét támadták meg. Eddigi jelentés szerint 3 támadó gépet lelőttek. Augusztus 28-tól szeptember 8-ig az angol légi erő 252 repülőgépet vesztett.

Harcigépeink éjjel-nappal támadták Anglia déli partjainak, valamint Közép- és Kelet-Angliának katonai berendezéseit és hadiipari telepeit. Elsüllyesztettünk ezenkívül egy 300 tonnás angol motorshajót.

Tovább folynak a súlyos harcok a sztalingrádi erődövezetben

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: A sztalingrádi erődövezetben lefolyt harcokról a véderő főparancsnoksága a következőket közli: Német gyalogos harci csoportok letörték az ellenséges harci csoportok ellenállását és megtisztították a rohammal elfoglalt terepet. Sztalingrádtól északnyugatra is további teret nyertek. A bolsevisták ellentámadásait az ellenségnek okozott súlyos veszteség mellett visszavertük. Német harcigépek 20

páncélost és 18 bolsevista löveget megsemmisítettek három löszer és üzemanyagraktárt. Német harcigépek Sztalingrád védelmét szolgáló légvédelmi ütegek elleni támadással 13 üteget harcképtelenné tettek. Romboló repülőgépek eredményesen támadták a bolsevisták vasutvonalait. A német repülőek bombái felszakították a síneket. A pályaudvarokon hatalmas tüzek keletkeztek. Sztalingrád belsejében lévő hadfontosságú célokat is sikeresen bombázták a német repülőek a szerdára virradó éjjel.

Ellenséges járműösszevonásokat bombáztak Egyiptomban az olaszok

Berlinből jelentik: (NTI). Május 15 és augusztus 15 közt a keleti arcvonal déli szakaszán különösen Sztalingrád körül a kaukázusi előretörés során német vadászok és léghárító egységek közreműködésével számos légi erőben 3503 bolsevista repülőgépet lőttek le. Ugyanezen idő alatt a déli arcvonalszakaszon mintegy 294 gép veszett el. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI). Katonai helyről vett értesülés szerint a bolsevisták kedden csak a déli arcvonalszakaszon 105 repülőgépet vesztettek.

Rómából jelentik: (Stefani). Az

Ujabb egymilliárd font háborús hitelt kért az angol kormány

Churchill beszéde nem derített fényt a moszkvai megbeszélések eredményeire

Stockholm. (MTI). A Stefani jelenti: Londonban Churchill keddi beszéde körül forog minden beszéd. Angol politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a beszédnek három főpontja volt. Először annak kijelentése, hogy a Szovjet elégtelennek tartja az angol-amerikai segítséget, másodsor annak beismerése, hogy Anglia Afrikában elszenvedett nagy veszteségei után nem sok esély van a tengelyerők felszámolására ezen a

szakaszon, harmadszor a miniszterelnök drámai megállapításai Málta szilárd ellenállásának szükségességéről, amelyek rámutatnak arra, hogy az angol vezérkar milyen nagy fontosságot tulajdonít a földközi-tengeri szakasznak. A moszkvai értekezlettel kapcsolatban megegyeztek, hogy Churchill igyekezett kielégíteni hallgatóinak jogos kíváncsiságát. A miniszterelnök határozatlan kijelentésből azt a benyomást szerezhették,

Milyen bájosan

az egészséges vidám gyermekek különösen, hisz a lizsla lehelletük üdőségét érezzük. A száj és a fogak ápolása éppen olyan fontos, mint a bőrre. Szoklássuk tehát a gyermekeket már kora ifjúságtól kezdve rendszeres fogápoláshoz — mégpedig ODOL fogpéppel.

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

olasz főhadiszállás 835. közleménye: Egyiptomban tüzérsegünk tűz alá vette az ellenség járműösszevonását. Az ellenség négy repülőgépet vesztett. Három gépet a német vadászok, egyet a tobruki légvédelem lőtt le. Málta felett vívott légi harcokban egy angol gép a tengerbe zuhant. Az Orsa torpedóhajó egy ellenséges búvárnaszádót elsüllyesztett.

hogy a moszkvai értekezlet nem hozta meg a várt eredményeket és a két fél megmaradt a maga álláspontján, különösen a második arcvonal és a katonai szállítások kérdésében. Churchill bejelentése Marschall, King és Hopkins londoni látogatásáról bizonyos meglepetést keltett, mert erről eddig szigorú titoktartásba burkolóztak. Általában Churchill beszéde egyáltalán nem oszlatta el a képviselőház aggályait. A képviselők úgy találták, hogy a részben semmitmondó, részben fellengős szavak mögött súlyos igazságok rejtőznek, olyan igazságok, amelyeket nem mernek közölni, mert komoly hatással lehetnek az angol nép lelkiére.

Berlinből jelentik: (MTI). Illetékes helyen Churchill alsóházi beszédével kapcsolatban kijelentették, hogy nem annyira a beszéd, mint annak kísérő jelenségei méltóak figyelemre.

Lisszabonból jelentik: (MTI). A Stefani Iroda jelenti: Kings Ley Wood angol kincstári kancellár, mint Londonból jelentik, az angol alsóháztól újabb 1 milliárd fontsterling hitelt kért. Egyben közölte, hogy ezzel az összeggel 11 milliárd 50 millió fontot vettek igénybe háborús célokra. Az elmúlt hetekben Anglia háborús kiadásai félmillió fonttal növekedtek.

Sérülten kikötőbe vontattak egy amerikai csapatszallító hajót

Washingtonból jelentik: (MTI). Az OFI jelenti: A Wakefield csapatszallítóhajót bevontatták az Atlanti óceán egyik kikötőjébe. A hajó 24.000 tonna térfogatu. Tűzvész következtében, mely a hajó egyik hidján tört ki, sok ember megsebesült, mert a tűz igen gyorsan terjedt. A hajót ezeltől 10 évvel bocsátották vízre.

Hatóságilag kijelölt tankönyvüzlet

Az összes állami és felekezeti iskolák számára

tanekönyvek és írószerek

zsoltárok, bibliák, iskolai és egyházi nyomtatványok állandó raktára.

Kádár György „Levente” könyv és papirkereskedésében,

Teleki-utca 2.

Telefon 26-65.

Dúsan felszerelt kölcsönkönyvtár, szépirodalmi, ifjúsági és kötelező iskolai olvasmányokkal.

Beszolgáltatott gabonáért a hatósági árt kellett fizetni

Nagyvárad thj. város polgármestere 1239—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: A m. kir. Közellátási Hivatal által szeptember hó 2-án kiadott közellátási tájékoztató alapján tudomására hozom a város közönségének, hogy a Hombár-bizományos köteles a termelőnek a beszoolgáltatott gabonáért a hatóságilag megállapított árt fizetni. A hatósági árból csak azok a költségek vonhatók le, melyeket a helyi hatóság jóváhagyott. A levonható költségek jegyzékét a Hombár bizományos köteles mindenki által jól látható helyen kifüggeszteni, vagy kívánságra az eladóknak áttanulmányozás céljára átadni. A negyvennyolc kilogrammos, vagy ennél nagyobb fajszúlyú búzára megállapított ár nincsen összefüggésben a beszoolgáltatandó, illetőleg eladandó búza mennyiségével, tehát a fajszúly után fizetendő hivatalos árkülönbözet a kis tételnél is érvényes.

Nagyvárad thj. város polgármestere
Dr. SOÓS a. k.
polgármester.

Kiknek a fellebbezéseit tárgyalja a felszólamlási bizottság pénteken

Az I. számú adófelszólamlási bizottság 1942. szeptember 11-én délután fél 3 órakor a Városháza I. em. 15. sz. szobában a következő adófellebbezéseket tárgyalja:

Fliecher Hermann, Erkel Ferenc-utca 7. Háslinger János, Lakatos-utca 6. Bocza Péter, Francia-utca 42. sz. Fellner Richárdné, Rákosi Jenő-utca 26. Várhelyi János, Ghillány-út 49. Matta János, Tompa Mihály-utca 62. Ludvig Ábrahám, Tompa Mihály-utca 50. Kornweisz Gusztáv, Széchenyi tér 6. Bornstein Zoltán, Széchenyi tér 1. Mészáros Mihály, Tompa Mihály-utca 66. Friedmann Sámuel, Komáromi-utca 18. Korbucz Béla, Berkovits Ferenc-utca 24. Magyar Barna, Ribbentrop-utca 31. Gottlieb Gyuláné, Szentpétery-utca 10. Edelheid Ilona, Pál-utca 23. Stekly Emil, Pál-utca 13. Bartsch Ernőné sz. Kolozsvári Margit, Rimanóczy-utca 2. Grünberger Dávid Dezső, Beöthy Ödön-utca 64. Grünspan Imre, Damjanich-utca 39. Pál Gyula, Irinyi József-utca 18. Özv. Stiedl Rezsőné, Rákóczi-út 26-a. idős Kocsis Gábor, Ribbentrop-utca 47. Özv. Klein Ferencné, Ghillány-út 59. Jósza Károly, Tisza Kálmán-tér 11-a. P. Csapó Lenke, Ritoók Zsigmond-utca 22. Özv. Kóta Józsefné, Bölsöde-utca 10. Özv. dr. Gherlán Gáborné, Berkovits Ferenc-utca 13. Özv. Wallerstein Dánielné, Rimanóczy-utca 10. Dr. Kolosváry Sándor, Rimanóczy-utca 2. Dr. Pató Sándor, Rimanóczy-utca 2. Czitter Jenő, Rimanóczy-utca 9. Lukács Márk, Berkovits Ferenc-utca 48. Pernyész István, Nogáll-utca 11. Fisch Imre, Horthy Miklós-út 37. Lichtmann Dávid, Szent János-utca 21. Weisz Gyula, Hitler Adolf-utca 23. Lindenfeld Ernő, Hitler Adolf-utca 30. Balkus János, Szaniszló-utca 27. Zatykó Balázs, Francia-utca 43. Vlajk Demeter, Berkovits Ferenc-utca 23. Dr. Prodán Tivadar, Papp Váry Elemérné-utca 6. Dr. Kovács Zsigmond, Szilágyi Dezső-utca 9. Sz. Kocsis János, Berkovits Ferenc-utca 72. Dr. Friedmann Béla, Ezredévi emléktér 44. Klein Hermann, Munkácsy Mihály-utca 5.

Ismertetést adott ki a Közellátási Hivatal a huskonzervek tartósságáról

Egy év a konzervek tartósságának legmagasabb kora

Illetékes helyre panaszok jutnak el, hogy egyes konzervgyárak olyan túlzott mértékben vásárolnak különböző húsfélét, hogy ezzel egyenesen veszélyeztetik a közellátást. Elvonják a fogyasztás elől a friss húst, az általuk készített konzerveket pedig azok vásárolják fel, akik az ilyen élelmiszereket is halmozásra teszik félre. Ennek viszont az a következménye, hogy a huskonzervek nagyrésze a hosszú ideig tartó elraktározás során megromlik és ezzel nagy és értékes készletek mennek veszendőbe.

A Közellátási Hivatal most figyelemztetéssel fordult a közönséghez és felsorolja, hogy az egyes konzervfélék mennyi ideig tarthatók a romlás veszélye nélkül.

A közlés szerint a sós hús, a füstölt sertés, a marhahús egy évig tartható el. A dobozos hurkát és sonkát alacsonyabb hőmérsékleten sterilizál-

ják, ezért ezek könnyen romlanak, különösen, ha nincsenek hűvös helyen elraktározva. A borsó szalicinál, zöldborsó juhussal, répa certéshussal, bab marhahússal, lencse marhahússal, juhhus káposztával szintén egy évig tartható. A kolbász négy hétig, a kemény szafaládé hat hónapig, a tea-hurka egy hónapig, a kemény szalámi fél évig tehető el. Természetesen a rak-tározás alatt beszáradnak és eulyuk ezalatt 12—25 százalékkal csökken. A kolbászfélét lehetőleg sötét helyen kell raktározni. Hirtelen hőváltozás esetén a hurkák megszurkálnak. A 20 C. foknál magasabb hőmérséklet azért is káros, mert a zsír megolvad és ezáltal a hurkák avasodásnak esnek át. Gyártási hibák mellett is előfordul a hurkánál a rothadás, avasodás és más elváltozás. Minden konzervdobozt időnként át kell nézni, letisztítani és zsíros ruhával át kell kenni. (Magy. Tud.)

Megállapították az októberi Katolikus Nagygyűlés egyházi ünnepeit

Az Actio Catholica országos elnöksége október 2., 3., 4., 5., 6., 7. és 8. napjaira Budapestre hívta össze a 30. Országos Katolikus Nagygyűlést. A nagygyűlés rendezője az országos szervezési szakosztály már összeállította a nagygyűlés egyházi ünnepeinek a programját. A program szerint október 2-án, pénteken reggel 8 órakor ünnepi Veni Sancte és szentmise az Egyetemi templomban. Ugyanaz a nap első pénteki közös szentáldozás valamennyi budapesti templomban a harctéren küzdő hős honvédek szerezésére vonatkozó ért és a győzelmes békéért.

Október 3-án, szombaton reggel 9 órakor ünnepi szentmise az Örökimádás templomban.

Október 4-én, vasárnap reggel 7 órakor a szlovákajku hívek szentmiséje a józsefvárosi plébániatemplomban. — Reggel 8 órakor a görög szertartású katolikusok ünnepi miséje a Rózsák-terén lévő görög katolikus templomban. Délelőtt 9 órakor a németajku hívek szentmiséje a Rózsák-terén lévő

erzsebetvárosi plébániatemplomban. — Ugyancsak délelőtt 9 órakor ünnepi szentmise lesz a Szent István Bazilikában. Ugyanaz a nap, vagyis vasárnap délután 5 órakor a Szent István Bazilikából Szentséges-körmenet indul a város utcáin keresztül az Országház előtti térre.

Október 5-én, hétfőn reggel 8 órakor ünnepi szentmise az Egyetemi templomban.

Október 6-án, kedden reggel 8 órakor ünnepi szentmise az Egyetemi templomban. Ugyanaz a nap este a Vigadóól körülbelül 7 órai indulással könyörgő gyertyás-körmenet a Magyarok Nagyszonya tiszteletére a Szent Gellért-hegyi sziklatemplomhoz.

Október 7-én, szerdán reggel 8 órakor szentmise az Egyetemi templomban. A nagygyűlésre vonatkozó mindennemű felvilágosítást az Actio Catholica országos szervezési szakosztálya Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. (Telefon: 18—52—43) ad.

Üveget vegyenek, üveget...

Ne vessünk, vagy bosszankodjunk? Még az üvegyár sem tud adni alkalmazottainak uborkás üveget

Nagy gond ma a háziasszonyoknak az őszi befőzés, eltevés. Pedig paradicsom, uborka, paprika, zöldségfélék vagy mennyiségben kaphatók, a gyümölcs se megközelíthetetlen, ha a rendelkezésre álló cukor nem is elegendő arra, hogy annyi befőttet, ízt tegyünk el télire, amennyit a háztartások reudes körülmények között eltenni szoktak. A cukor nélkül eltehető terményekkel, amelyek a közlemezés szempontjából még nagyobb jelentőségűek, mint a befőttök és gyümölcsök, minden előrelátó háziasszony igen nagy mennyiségben szeretné ellátni háztartását, de lehetlenné teszi ezt az eltevéshez szükséges edények hiánya. Egyszerűen szólva nincs uborkásüveg, nincs befőttös és lekváros üveg, nincs palack, amiben paradicsomot lehetne eltenni. A háziasszonyok minden követ megmozdítanak, hogy ezekhez a ma any-

uyira értékesé vált üvegyárakhoz hozzájussanak. Valószággal megpróbálkoznak az üzletekkel, de a kereskedők sajnálkozó vállvonogatással fogadják őket: „Nincs ilyen áru. Nem kapunk...”

Kimerült az ócskapiac és a padlások világa

A kereslet már kimerítette az ócskapiacot is. Előkerültek a padlásokról az évek óta ottfelejtett sörös és ecetes üvegek, ügynökök futkosnak és vásárolják össze azokat a rossz kinézésű palackokat is, amelyekért reudes körülmények között egy fillért se fizetett volna senki, s magas áron adják el házról-házra járva vagy fényes üzletekben, amelyek valahogy mégis csak szeretnék kielégíteni törzsközönségüket. És még mindig távolrói sincs kielégítve a szükséglet. A para-

dicsom ára mélyen alászállt emiatt, ma már 16—18 fillérért lehet kapni kilóját a piacon.

Érdeklődtünk üveggereskedőknél, hogy mi az oka ennek a hiánynak. Azt a választ kaptuk, hogy tavaly mintegy 15 vagon uborkás és befőttös üveg, meg paradicsomeltevésre alkalmas palack érkezett Nagyváradra és az idén összesen négy vagonnal kapott néhány kereskedő. Ezzel a mennyiséggel a normális szükségletet sem lehet fedezni, pedig ma, egyéb élelmiszerek pótlása céljából még több üvegre volna szükség, mint reudes körülmények között. Hiszen nem kell talán külön magyarázni, hogy mit jelent a háziasszonynak, ha egyéb híján paprikás krumplit tud adni a családnak, ami uborkával már kiellátó étel, vagy ha paradicsommal, zöld paprikával bőségesen gazdálkodhatik a tél folyamán...

A gyárak nem foglalkoznak ilyen olcsó és „közönséges” áruval

§ az uborkás és befőttös üvegek, palackok hiánya nemcsak nagyváradit jelensz. Országszerte ugyanaz a panasz. Fermerül a kérdés: mi ennek az oka?

Nagyon egyszerű. A gyárak nem gyártanak ilyen olcsó és közönséges árut. Díszárú előállításával foglalkoznak. Miért készítsenek uborkás üveget, amit két pengőért kell eladni, mikor ugyanahhól az anyagból elevenezőn csekély munka hozzáadásával előállíthatnak díszes vázak, tállakat, amelyeket tíz-tizenöt-szoros áron lehet forgalombahozni? Kiszolgálják Törökországot millió-százra menő perzsa mintájú feketekávés pohárakkal, Svédországot és Svájcot gyönyörű színes vázakkal, tállakkal és maratott készletekkel, de az azzal nem törődik az üvegyártell, amelynek hatalmában a gyárak vergődnek, hogy a helyi közellátás ma mindennél fontosabb érdekeit szolgálja és kellő mennyiségű uborkás üveghez, befőttös és lekváros üveghez meg palackhoz juttassa a nagyváradit, kassait, budapesti háztartásokat.

Megtörtént, hogy az egyik nagy üvegyár telefonált a közeli városban működő szövetkezet üvegyár-osztályának, hogy küldjön ki nekik néhány láda uborkásüveget, mert kell az ottani tisztviselőknek, munkásoknak. Ilyen tragikomikus helyzetet terem az állítólag átalított üvegyártell garázdálkodása a mi irányított gazdasági életünkben. (J. b.)

Rövidesen újra közlekedni fog a délutáni 6 órai fürdővonat

Nagyvárad. Saját tud. A vonatösszeköttetés Nagyvárad és a Félix-fürdő között megromlott az utóbbi időben, mert a MÁV beszüntette a Félix-fürdőből délután 6 órakor induló vonatot, úgyhogy a délután két órakor kiutazó közönség csak este 9-kor jöhet vissza Nagyváradra. Ugy a fürdőigazgatóság, mint pedig a fürdőző közönség képviselői kérték a polgármestert, járjon közbe a MÁV-nál a nélkülözhetetlen vonatjárat visszaállítása érdekében. Soós István polgármester csütörtökön délelőtt telefonon beszélt Szecsey István MÁV-üzletvezető igazgatóval, aki megígérte, hogy minden lehetőleg megtesz az ügyben s remény van rá, hogy a délután 6 órai vonat rövidesen ismét közlekedni fog Félix-fürdő és Nagyvárad között.

Kegyelettel hódolt a M.E.P. nagyváradai tagozata a Kormányzóhelyettes emléke előtt

Gyászülést tartott a tagozat

Nagyvárad. (Saj. tud.) A Magyar Élet Pártjának nagyváradai tagozata szeptember 7-én este 7 órai kezdettel Hlatky Endre dr. városi főispán elnöklété alatt gyászülést tartott a kormányzóhelyettes Ur Öfömlétsége hős halála emlékeztérére. Megjelent a gyászülésen dr. Cziffra Kálmán vármegyei főispán, a Magyar Élet Pártja vármegyei tagozatának elnöke, Molnár János kanonok, valamint az Erdélyi Párt képviselője. A megemlékezést dr. Nagy Dezső miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató mondotta. A nagyhatalmú beszéd utolsó részét a megjelentek állva hallgatták végig, majd elimádkozták a Hiszekegyet és ezzel a gyászülés véget ért.

Dr. Nagy Dezső gyászbeszéde

Gyászoló Magyar Testvéreim!

István király napjának ünnepi pompájában kaptuk a minden igaz magyar szívét összeszorító, fájdalmas hírt: vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes Ur hős halálát. Csak pár szó az egész, de ez a pár szó mennyi bizakodást, mennyi reménységet semmisített meg és nyomában mily mérhetetlen fájdalom, gyász és könny fakadt. Kormányzóhelyettes Urunk hős halála a legnagyobb tragédia, mely nemzetünket az utolsó két évtized alatt érte. A hős halálát sohasem egy család gyászja, mert abban mindig benne van az értelm, érted, mindnyájunkért való önfeláldozás magasztos ténye, de az ő hősihalála egy ország népét borította gyászba. És mikor a rádió városunkba küldte a döbbenetes hírt, figyeltünk ennek a városnak utcáit, mintha meg állt volna a lüktető élet és a kegyelet csendje vett volna erőt a városban, eltűntek az utcákról az emberek és a meghatottság, a szívet fojtogató fájdalom hullámai vonultak végig a városunkon.

Ebben az órában is azért gyűltünk össze, hogy a Magyar Élet Pártjának nagyváradai tagozata emlékezzék róla, a mi nagyurunkról, Kormányzóhelyettesükről. Mikor egy félévvel ezelőtt az országgyűlés a nemzet élére hívta, megnyugvás, bizakodás és reményesség költözött a magyar lelkekbe, mert vérünkben való vér volt, mert olyan magyar apának a fia, kinek múltja, kinek jelene a nemzet történelmének lapjaira aranybetűkkel van feljegyezve, s kinek tanácsait követve Kormányzóhelyettes Urunkban láttuk folytatását annak a mérhetetlen bölcsességnek, nagy elhivatottságnak, mellyel Főmlétségségű Kormányzó Urunk ennek a bölcséviszmustól hitét vezetett nemzetnek visszaadta önbizalmát, összefogta a szétforgócsont erőket és elhárította minden felletle leselkedő ármányt, megtanított binni, remélni és dolgozni és IV. B.

la királyunkhoz hasonlóan valóban a romokból építette újra az országot, de nemcsak ujjaépítette, hanem felvirágoztatta ezer felől leskelődő ádáz ellenségek közepette is.

Dr. Nagy Dezső pénzügyigazgató ezután az elhunyt Kormányzóhelyettes életét méltatta, majd így folytatta: A magyar lélek, a magyar szív minden fájdalommal gyászolja őt, mert nemes lelke tele volt a magyar nép minden kiválóságával, mert szerénysége, jósa, fajtájának szeretete, hazájának imádata most áll igazán magasztos tisztaságban előttünk. Gyászoljuk őt, mint igazi magyar hőst, a félelmet nem ismerő, az ősi vitézság magyar vitézséget és vakmerő bátorságot megtestesítő nagy magyar katonát. Gyászoljuk őt, mint jövőnk hordozására, biztosítására hivatott dicső Kormányzóhelyettesünket, ki méltó fia volt életében és halálában

Tizenhat boldog magyar sokgyermekes család költözik szombaton új otthonába

Jól sikerült az első Családvédelmi telep létesítése

Nagyvárad, saját tud. A hírlapi közlemények úgy jelölték meg mindig az Országos Népi és Családvédelmi Alap jóvoltából épült észeptember 12-én ünnepélyes keretek között átadásra kerülő családi házak helyét, hogy azok valahol a Vágóhid környékén vannak. Zavaros képzeteket támaszt ez a megjelölés; az ember nem sokat vár attól a környéktől, amely a vágóhid környékén terül el. Az előítéletet még fokozza az, hogy köztudomás szerint ezen a helyen volt Nagyvárad egyik legszörnyűbb nyomortanyája: huszonkilenc földhözragadt szegény család lakott itt egy nagy barakkba összezúfolva, minden képzeletet felülmúló szennyben és rendtelenségben, a ragályok és társadalmi betegségek elszomorító légkörében. De a városi népjóléti hivatal vezetőjének, Dalló Gyula tanácsosnak szociális eszelleme és ügybuzgósa, amely megértésre talált a törvényhatóság vezetőségében is, rövid idő alatt mintaszzerű állapotokat teremtett ezen a területen. Kellems megfélemlítés és biztatás ígéret a jövőre nézve az a kép, amelyet most a vágóhid-környéki telep szemlélő elé tár.

Lebontják a roskadozó, bűzös barakot

Első dolog volt kitélepíteni az iradatlan barakk lakóit, elhelyezni őket a város különböző részein s aztán lebontolni a bűzös és ostromba épültet és megtisztítani a fertőtől az egész területet. Aztán kerülhetett sor a szépen elplanírozott térség beosztására és nyolc ikerház felépítésére.

Az Aradi-út közelében, a Vágóhid, a Csongori- és a Jávorka Ádám- és a

Öröme lesz Ünne, ha őszi ruháit

Vargánál

vegyileg festeti, vagy tisztítottja Ballonokat vízhatlanná impregnál

Csáky-u. 16.

Mikszáth-u. 42.

Magyar-utca 20.

Vidékiek beküldött, vagy behozott munkáikat postán visszaküldöm.

egyaránt az apának. Otrantó hősnék!

A magyar nép szeretete és együttérzése a Főmlétségségű Kormányzóhelyettes Urunk hitvese felé fordul, ki hősiességével vett részt a nemzet hősei fájdalomnak enyhítésében és kis árvája felé, ki nemzetünk reménysége és akit életének kezdetén fosztott meg a halál édesapjától.

A mi dicső Hős Halottunk, Kormányzóhelyettesünk ott pihen már a kenderesi ősi kriptában, de lelke itt van közöttünk, vezérel egy új, jobb és dicsőbb magyar jövő felé!

Kegyelettel gondoljunk dicső fiatal életére és hősi, önfeláldozó halálára. Emléke elni fog örökké közöttünk és hősi példája mindig buzdítani fog.

Amikor a kegyelet emlékeztet befejezem, kérjük a magyarok Istenét, hogy tartsa meg Kormányzó Urunkat és oltalmazza hitvesével együtt a Magyar Haza javára!

ládok, amelyek ide beköltözhetnek.

Kik kapták az új telep házait? Csupa sokgyermekes, tisztességes, dolgozó magyar családok. Van közöttük egy újszülött, három városi altiszt, egy városi takarítónő, egy timár, egy kerékgyártó, egy cserépező segéd, egy héltisztító munkavezető, egy molnárszegéd, egy fésűgyári munkás, egy városi utór, egy cipészmeister, egy önálló kovácsmeister, egy tényleges alhadnagy és egy piaci kenyérfő. Minden családban legalább négy gyermek van, de például a piaci kenyérfő özvegyasszony 10 gyermek kenyérkeresője s ezenkívül a családok többségénél öreg szülők is meghúzódnak. Általában nem jótékonyk, hanem társadalompolitikai szempontok vezették a népjóléti hivatalt a családok kiválasztásánál, mint ahogy az egész akció nem karitatív, hanem szociálpolitikai jellegű.

Élethépes, egészséges, népes és részben még további szaporodás előtt álló családok házhözjuttatás volt a cél. Nem könyöradományként, hanem szabályszerű kölcsön-szerződés alapján.

A házak értékét 25—30 év alatt törlesztik le a juttatottak olyan összegekkel, amelyek körülbelül a havi lakbérnek felelnek meg.

Már ki is osztották a házakat a családok között. Vetélkedés nélkül, nagy békeségben, minden családfő maga választotta ki a házat s ha törvénytelenen egy házra esett két családfő választása is, az megelégedett s szomszédos épülettel, hiszen minden ház egyforma jó helyen áll, mindegyik világos, napos, levegős, mindegyiknek ugyanolyan jól kiépített útja van, s külső és belső kialakítás tekintetében csekély különbség van az összesen két típus szerint épült ikerházak között.

El-el járnak már is az új házakhoz

A családok esténként, munka után már megjelennek leendő házaik tájkán, leülnek a zárt ajtó előtt a lépcsőkre, máris élvezik a tulajdon gyönyörét s foglalatoskodnak az udvaron, ahol kedves virágokertek ékeskednek a kertben, amelyet végig felszántott a népjóléti hivatal, hogy beindítsa a kertészkedést, ami minden család számára kötelező lesz, pontosan meghatározott gazdasági terv szerint. Itt-ott mag is kezdődött már a kerti munka s a leendő tulajdonosok máris boldogan kapálgatnak telkeiken.

Még kissé pusztá a terület, még hiányoznak az őszi fák és a gyümölcsfák a kertből. De mielőtt sor kerül ezek ültetésére is, olyan lesz a kis telep, mint egy tündéri liget, amelyből a fehér falu, piros cserépteteiű házak mosolyognak majd ki a lombok közül.

Bizonyos, hogy szeptember 12-én egészséges, virágzó magyar élet indul meg itt, amelyből nem fog hiányozni a közösségi érzés sem, s amelyben a közélet vezető tényezői iránt is olyan közhangulat fog uralkodni, amelyet a komoly és céltudatos népjóléti megvalósítások valóban meg is érdemelnek. (j. b.)

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

Szeptember 1-én megkezdődött a fakitermelés

Nagyvárad thj. város polgármestere 7238—1942 k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Értesítem a város közönségét, hogy a m. kir. Földművelésügyi miniszter Ur rendelete értelmében az 1942—43. évi téli fakitermelési időnyra hatóságilag engedélyezett, illetve az erdőgazdasági üzemtervben megállapított fahasználatot 1942. szeptember hó 1. napján meg lehet kezdeni. A fakitermelési jog átruházása esetében azonban október 1-e előtt a fahasználatot csak az erdőtulajdonos külön engedélyével szabad megkezdeni.

Nagyvárad, 1942. szeptember 7.

Dr. SOÓS s. k.
polgármester.

Csak engedélyezett minőségű cipőket lehet készíteni

Nagyvárad thj. város polgármestere 7240—1942. k. é. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki: A m. kir. Közlekedésügyi Miniszter Ur rendelete alapján értesítem a város közönségét, hogy csak az általa engedélyezett fajtájú és minőségű lábbelit szabad előállítani és lábbeli készítéséhez csak az általa engedélyezett műanyagokat szabad felhasználni.

Bőrtalp felhasználása nélkül lábbelit készíteni és forgalomba hozni a Közlekedésügyi Miniszter Ur engedélye nélkül nem szabad. A bőrtalp felhasználása nélkül, vagy bőrhulladékból, vagy nem bőrből készült talp előállítására köteles a lábbeli tartósságáért legalább 3 hónapig a vásárlóval szemben írásban szavatosságot vállalni.

Nagyvárad, 1942. szeptember 7.

Dr. SOÓS s. k.
polgármester.

24 órán belül kell jelenteni az elhullott állatokat

Nagyvárad thj. város polgármestere 7237—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátási Hivatal által folyó hó 2-án kiadott közellátási tájékoztató alapján tudomására hozom Nagyvárad thj. város közönségének a következőket:

Az állati hullákat az azokban levő nyersanyagok hasznosítása céljából fel kell dolgozni. A hasznos háziállat birtokosa köteles az állat hulláját az állategészségügyi telep rendelkezésére bocsájtani. Ezért az állat elhullását a helyi állategészségügyi hatóságnak, vagy az illetékes állategészségügyi telepnek legkésőbb 24 órán belül be kell jelenteni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a 3 hetesnél fiatalabb csikók és borjúk, továbbá a szopós bányók, gödölők és malacok, valamint a kutyák, macskák és baromfiak hulláira. Az állat birtokosa azonban az ilyen állat hulláját is a telep rendelkezésére bocsáthatja.

Az állat birtokosának a beszolgáltatott állati hulláért térítés jár.

Az állat birtokosa köteles az állati hullát a telep vezetősége által kijelölt útvonalra, illetőleg a telepre elszállítani és az állati hulla felrakásánál segíteni.

Nagyvárad, 1942. szeptember hó 7-én.

Dr. Soós,
polgármester.

Karácsonyig ujjáépítik a városmajori plébánia-templomot

400.000 pengős kárt okozott a szovjet légitámadás a templom épületében és felszerelésében

Budapestről jelentik: A péntek éjszakai szovjet bombatámadás köztudomás szerint súlyos károkat okozott a városmajori templom épületében és felszerelésében is. A templom egyike volt a főváros legszebb és legértékesebb egyházi épületeinek. Szívós kitaratás, nemes áldozatkészség hozta létre. 1918-ban szükségképpén építettek a mostani templom helyén. Ezt a szükségképpén 1922-ben egy kis magyar stílusú templom követte, majd tíz év múlva megépült a mai szép nagy templom. Ez volt Budapest legelebb teljesen modern stílusú és legmodernebb építési elvekkel kizárólag vasbetonból felépült temploma. Ugy készült el, mint a régi középkori székesegyházak, nem egyszerre teremt ki a földből, hanem apránként illesztették össze belső berendezéseit, mellékoltárait, színesüveg-ablakait, szobrait, freskóit. A magyar művészvilág elitje dolgozott a templom építésén, élén Aba-Novák Vilmossal, az azóta elhunyt világhírű festőnkel, akikhez a templomot tervező Árkay Bertalanon kívül Árkayné Sztélné Lili, Pátzay Pál, Gábor Lajos, Molnár C. Pál és még sokan mások csatlakoztak.

Csak röviddel ezelőtt készült el a templom külső burkolata modern parafaköböllel és ezt a burkolatot a robbanás ereje most úgy lefeszítette, mintha hatalmas késsel leberetvált volna, nem maradt rajta egy sem.

Megható volt a hívek részvéte az első

pillanattól kezdve. Még jóformán fel sem tudták becsülni a kárt, amikor megindult az adakozás az ujjáépítésre. Azt természetesen nem lehet várni, hogy a 400.000 pengős kár rövidesen megtérüljön, de mindent megtesznek, hogy karácsonyra használható állapotba hozzák a templomot.

Sztehlo Lili ujjafesti az üveg-freskókat

Az eltakarítási munkálatok egyébként teljes erővel megindultak a templom körül. Egyelőre mindenekelőtt a megsérült Ördögárok fűcsatornáját állítják helyre. Azután rövidesen sor kerül a templom romjainak eltakarítására is. Árkay Bertalan, a templom építéze, már megvizsgálta a károkat. A szilárd vasbetonváz szerencsére kiállta a próbát, úgy, hogy a templom építménye épen maradt. Csak kismértékben rongálódtak meg szerencsére Aba-Novák híres freskói. Az ablakok azonban mind elpusztultak, úgyszintén a baloldali mellékoltárok is. Árkayné Sztélné Lili, az ablakok festőművésznője azonban már hozzáfogott a meglévő kardonok alapján a gyönyörű üveg-freskók ujjafestéséhez. Mint *Kriegs-Au* Emil, a városmajori egyházközség plébánosa elmondotta, mindenekelőtt a csak kismértékben megrongálódott színesüveg ablakok helyreállítását és átmenetileg itt rendezik be ismét az egyházközség templomát.

Mit kell tenni légítámadás idején?

Teljes önfegyelmeléssel kell betartani a rendelkezéseket és követni a légvédelmi parancsnok utasításait

Nagyvárad utcáin is megjelentek már azok a falragaszok, amelyek közlik, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter elrendelte a honi légvédelmi készséget. Ezek a falragaszok tájékoztatják arról is a közönséget, hogy mit kell tenni légítámadások alkalmával.

A honi légvédelmi készség azt jelenti, hogy az ország valamennyi szervezetenek, melynek célja a légítámadások kárait elhárítása, illetve a károkat legkisebb mértékre való csökkentése, állandóan harcra kész állapotban kell lennie. Ez a helyzet mindenkitől a legnagyobb komolyságot kívánja meg. Az ország légvédelmi szervezetének a lakóházak a legkisebb, de egyben a legfontosabb egységei, éppen ezért a lakóházaknak úgy kell felkészülniük, hogy az esetleges légi támadás nyomán fellépő károkat elhárítsák. Ez a feladat az ország minden lakójától a legnagyobb fegyelmet kívánja meg.

A lakók kötelessége

A lakóknak gondoskodniuk kell lakásuk, üzletük, irodájuk, raktárak teljes elsötétítéséről, mindennap a rádióban és a napilapokban közölt esti időponttól a meghatározott reggeli időpontig.

A lakóházakat akkor sötétítjük el jól,

ha azokból még az ajtók nyitására sem szűrődhetik ki fény a szabadba. Vigyáznunk kell tehát az olyan helyiségek elsötétítésére, amelyeknek ajtaja közvetlen a szabadba, az udvarra, folyosóra nyílik. Ezeknek az ajtaját csak akkor nyithatjuk ki, ha előbb a helyiségek belső-világítását eloltottuk. Gondosan ügyelnünk kell olyan ajtók és ablakok helyes elsötétítésére is, amelyek kívülről nem láthatók, de belülről annál inkább, tehát a világítóudvarra nyíló mellékhelyiségek ablakait is gondosan el kell sötétíteni.

Az elsötétítés után gondoskodjunk ivóvíz- és kevés élelmiszer-tartalékról, zárt edényben vagy zárt csomagolásban.

Lakástüzek megelőzése

A lakástüzek megelőzése és eredményes leküzdése céljából minden lakásban vödörben vagy a fürdőkádban vagy nagyobb edényben tartunk oltóvizet és mindazokat a díszítéseket, melyek könnyen meggyulladnak — mint a függönyök, terítők, szőnyegek — szedjük le és az ablaktól távol, fal mellé összegyűjtve helyezük el. Nézzük meg, hogy padlásunkon nincs-e könnyen gyúló anyag, minden zárt, tűzbiztos csomagolásban van-e körüljár.

ható-e minden oldalon a padlásán levő holmi.

Készítsünk óvóhely-csomagot. Ebbe bele kell tenni azokat a tárgyakat, amelyekre egy esetleg órákig tartó riadó esetén az óvóhelyen szükségünk lehet, vagyis kabátot, takarót, kevés tartalék élelmiszert, vizet, gyermekeknek apró játékokat, édességet vagy élelmiszert, betegeknek orvosságot, iratainkat és értékeinket. A csomag kicsi legyen! Helyes, ha gázálarcra, gázsebcsomagra, és sebkötöző csomagra is gondoskodunk. Főlegesen — különösen éjszaka — senki se távozzék otthonából.

A riadó idején kinyitni az ablakokat!

A légvédelmi riadó jele, vagyis a szírenák üvöltőző hangja, vagy a félrevert harangszó jelzi az ellenséges repülőök közeledését. Ekkor fel kell riasztani a lakókat a házi riasztó eszközzel. A riadó hangjára mindenki nyissa ki az ablakokat és a gázcsapok, villany kikapcsolása után, az óvóhely-csomagot magához véve, siessen le az óvóhelyre, vagy ennek hiányában a pincébe. Vigyázzunk arra, hogy este vagy éjjel előbb oltsa el a belső világítást és csak azután nyissuk ki az ablakokat. Az ablakokat azért kell kinyitni, hogy a bomba légnyomása be ne törje. Az óvóhelyen mindenki a parancsnoknak, vagy ha nincs ott, a helyettesének utasításait követi.

Ha az esetleges kárral megbirkózni nem tudunk, ha a tüzet nem tudjuk eloltani, vagy orvosi segítségre van szükség, akkor kárjelentést kell küldeni a legközelebbi alkörzetparancsnok ságra, vagy rendőrszobára.

Akiket utcán ér a riadó

Akiket az utcán ér a riadó, azok siessenek védett helyre, tehát ne maradjanak a falak mentén, fák alatt, hanem a legközelebbi ház óvóhelyére vagy pincéjébe menjenek. Még az alá nem támasztott pince is védelmet nyújt. A jármű álljon meg, a vezető oltsa el a világítást és siessen a legközelebbi házba. Hidon vagy alagutban nem szabad megállni. A lovakat a járműből ki kell fogni és fához vagy oszlophoz kell kötni. Fontos a nyugalom és fegyelmelzés. Aki vakrémületet kelt, erőlyesen rendre kell utasítani.

A lakók, ha visszatérnek lakásukba a riadó lefújása után, előbb sötétítsenek el és csak azután gyujtsanak világosságot és rögtön vizsgálják át a lakást, nincs-e benne rejtett tűzfészék. Ezután pótolják az esetleg elhasznált vizet, ivóvízkészletet, óvóhely-csomagot. A légi támadás után úgy kell felkészülnünk, hogy bármely pillanatban újabb légi támadás jöhet.

Befutott Nápoly kikötőjébe a bombázott olasz kórházhajó

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az Aquile olasz kórházhajót kitűnő látási viszonyok mellett angol repülőgépek támadták meg, bár a hajón feltűnőhelyen vöröskereszt volt látható. Egy fogságba esett angol kapitány úgy igyekezett menteni az orvotámadást, hogy minden bizonyosságot amerikai, vagy újzélandi repülőgépekről volt szó. Megemlítendő, hogy két angol katonának holttestét a tengerből fogták ki és az olasz hajó legénysége katonai végtisztességgel gondoskodott temetésükről. Kimentettek azonkívül a tengerből, tehát a biztos halálból 11 angol pilótát, akik gépükkel zuhanhattak a tengerbe.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Fél tízkor kell elsötétíteni Nagyváradon

(MTI) A megárvilágítás (lakóházak és egyéb épületek, valamint járművek) elsötétítését a Sopron—Győr—Szentendr—Tiszafüred—Nyíregyháza—Szatmár-németi—Máramarosziget vonalról északra, beleértve a felsorolt helységeket is 21 órákor, az említett vonalról délre eső területen 21.30 órákor kell végrehajtani. Az elsötétítés az egész ország területén hajnali öt óráig tart.

MINISZTERTANÁCSOT TARTOTT A KORMÁNY. (MTI) A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével szerdán délután 5 órákor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amely folyó kormányzati ügyeket tárgyalt, a késő esti órákban ért véget.

Püspökkari értekezletet hívott össze a hercegségrés. A Magyar Kurir jelenti, hogy Serédi Jusztinián bíboros hercegségrés október 7-re szerdára püspökkari értekezletet hívott össze.

A FÉRFI CREDO HIREI. Vasárnap, folyó hó 13-án tartja a nagyváradi férfi Credo szokásos havi közös szentelődését az olási plébánián templomban a fél 10 óras szentmise keretében, egyszerű mint régebben az egyesületek részére tartandó Veni Sanctus is. A szentmise után a római, fű iskolában a rendes havi gyűlést is megtartja, kéri a tagokat, hogy lehetőleg teljes számban vegyenek részt ezen a gyűlésen. Elnökség.

Elvezetésék Bihar vármegye törvényhatóságához. A MTI jelenti: A hivatalos lap csütörtöki számában megjelent közlemény szerint a belügyminiszter Bihar vármegye törvényhatóságához ideiglenes hatállyal dr. Molnár Vinca vármegyei másodfőjegyzőt, a bárróti járás főszolgabíráját, dr. Szabó László vármegyei aljegyzőt vármegyei másodfőjegyzővé, dr. Littay Jenő vármegyei közigazgatási gyakornokot, dr. Papszász Károly vármegyei közigazgatási gyakornokot vármegyei aljegyzőknek kinevezte.

Ismét kapható

Zeleski lac

Aláírták a magyar-svéd kereskedelmi megállapodást. Stockholmból jelentik: (MTI) A Stockholmban folyó magyar-svéd kereskedelmi politikai tárgyalások eredményeképp a két küldöttség vezetője szeptember 9-án aláírta az 1942. szeptember 1-től 1943. augusztus 31-ig tartó időre szóló új megállapodást, amely a két ország közti lebonyolódó áruforgalom jelentős mértékű kiszélesítését irányozza elő.

Zavargások Szíriában és Libanonban Bernből jelentik: (B. T.) Alekszandriából érkezett jelentés szerint Libanonban és Szíriában zavargások törtek ki az élelmiszerhiány miatt.

ÉRTESÍTÉS. A nagyváradi Országzászló előtti őrségre e hó 13-ára a Nagyváradi Kereskedelmi Csárnok volt beosztva, azonban nagyfokú elfoglaltságára hivatkozva az őrséget tartani nem tudja, miért is felkérésre folyó hó 13-án az őrség tartását a Carmen cipőgyár őrszakasza volt szíves elvállalni. *Selény, ügyvezető.*

Összeül a spanyol hadsereg legfőbb tanácsa. Madridból jelentik: *Franko* államfő elnöklésével pénteken ülést tart a spanyol hadsereg legfőbb tanácsa.

LÉGO-ÉRTEKEZLET VOLT A VÁROSHÁZÁN. Nagyvárad. Saját tud. A polgármester csütörtök délután 1 órákor légo-értekezletet tartott a városházán az illetékes légvédelmi és légoltalmi tiszteket részvételével.

Kisegítő munkaerő. A váradoséhi (nagyváradi járás) körjegyzőségnek egy, a közigazgatási teendőkhöz jártas férfi kisegítő munkaerő havj 135 pengő díjazás mellett azonnal alkalmazást talál Ajánlatok okmányolások, Rogge Károly vezetőjegyző.

MEGNYITOTTAM!
 Nagyvárad legszebb férfiszövet üzletét, 2500 méter régi gyapjúszövet raktárral! Nézzé meg Ön is! Nem fog csalódnia!
Ij. Iván János
szövet és béléssáru üzlete.
 Kossuth Laios-utca 1 szám. Sas-palota.

Orvosi hír. Dr. Zipszer Béla hazakerült, újból rendel. Mátyás király-ut 60. Telefon 1901.

Valamennyi kisebbségi nyelven közöl cikkeket a néptanítók lapja. (MTI) A néptanítók lapja szeptember 15-én magyar nyelven kívül valamennyi hazai kisebbségi nyelven is közöl pedagógiai cikkeket.

Rendelelet a csomagolópapír felhasználásának korlátozásáról. (MTI) A hivatalos lap csütörtöki száma rendeletet közöl a csomagolópapír felhasználásának korlátozásáról.

Szombaton kisgyűlést tart a megye törvényhatósága. Nagyvárad. Saját tud. Bihar megye törvényhatósága — mint értekezünk — 12-én, szombaton tartja kisgyűlést, amelyet 14-én közgyűlésként a Kis- és közgyűlés meghívott megyei küldi szét az alispáni hivatal.

Felhívás a be nem iratkozott iskolaköteles gyermekek gondviselőihez. Felhívom mindazokat a szülőket és gondviselőket, akiknek gondozásuk alatt iskolaköteles koru gyermek van, hogy folyó évi szeptember hó 12-ig a lakásukhoz legközelebb eső nyilvános népiskola irassák be. Iskolaköteles minden olyan gyermek, aki 1936 június 30 és 1928 augusztus hó 31 közötti időben született. Minden szülőnek, gondviselőnek kötelessége, hogy gyermeke, gondozottja, rendes iskolabizárást, a maga részéről is minden eszközzel biztosítsa. A gyermek jövője, boldogulása, későbbi elhelyezkedése függ attól, hogy pontosan jár-e iskolába. Figyelmeztetem a gondviselőket, hogyha a felhívásnak eleget nem tesznek, a 26.000—1941. V. K. M. számú rendelet 30. §-a 1. bekezdésének a) pontjába ütköző kihágást követ el, amely 500 pengőre terjedhető, behajthatatlanság esetében elzárásra is átváltoztatható pénzbüntetéssel büntetendő. Nagyvárad, 1942. szeptember 8.
Dr. Soós István sk. polgármester.

Korona Filmszínházban Csütörtökön utoljára
A kétezerpengős férfi
 Péntektől: **A ZUR-EXPRESS**

Szombat délután lesz az ONCSA-házak ünnepélyes átadása. Nagyvárad. Saját tud. Az ONCSA házak szombaton rendezendő átadást ünnepségre kevés kivétellel már bejelentették részvételüket a meghívottak Minthogy azonban a belügyi államtitkár délelőtt nem tud Nagyváradra jönni, az ünnepség nem délelőtt fél 12 órákor, hanem délután 5 órákor veszi kezdetét. A törvényhatóság tagjait és a meghívott hivatali vezetőket erről már nem értesít külön a polgármesteri hivatal.

Kik nyerték a sorsjegyen? Az osztálysorsjáték mai húzáán húzezer pengőt nyert a 41.212, 48.900, tízezer pengőt 53.537, 64.307, 84.179, ötezer pengőt 71.934, négyezer pengőt 63.451 háromezer pengőt 22.364, kétezer pengőt 24.849, 26.874, 73.088, 90.698 számú sorsjegy. (Felelősség nélkül.)

Minden este nagy sikerrel játszik a Czaja-cirkusz

Nem érkezett a Czaja cirkusz szünetes időben Nagyváradra. Szombaton meg se tarthatták az előadást az elsötétítés miatt, de amióta csak este 10 órákor kell sötétségbe borulnia a városnak, minden este felgyűlnak az ivlámpasorok a hatalmas ponyvaépítmény bejáratánál s a közönség a város minden részéből nagy csoportokban igyekszik a Museolinutér felé. Ritkán volt cirkusz Nagyváradon, amely annyi szórakoztató, izgalmas és kedves mutatvánnyal kedveskedett volna a közönségnek, mint a Czaja-cirkusz. Tornászok, táncosok, zenébóhócok, idomított kutyák és galambok, egyensúlyozó akrobaták és jókedvű pojjacák váltják egymást a porondon s a néző mondhatni lélekzetlenül visszafojtva figyeli a nagy gonddal összeválogatott műorszámozásokat. Különösen a 9 szibériai kutyus és a csodálatos okosságú galambok teljesítményei arátnak sikert úgy a délutáni, mint az esti előadásokon. De a légtornászok nyaktörő mutatványai is rendkívüli hatásúak, nem is szólva a bohócokról, akik oly viharos derűtséget keltenek mókáikkal, hogy reny belé a ponyva.

A Czaja-cirkusz magas színvonalu variété-műsorával sokkal többet nyújt, mint amennyit más hasonló vállalkozások nyújtan szoktak.

Őszinte mozikelet

„Kadét-szerelme” Bemutaja a Belvárosi mozi

Mindvégig szórakoztató, kedves, a régi idők gondatlanságába visszapillantó nyári film.
Fiatal kadélok, megértő, melegszívű generációs huncutal mosolygó „diáklányok”, ritkán epedő tanárok a darab fűszereplői. Az örök téma — a szerelme körül bonyolódik a film meséje, sok derűtől és „andantó” muzsikától kísérvé.
 Aki ráér feltétlenül nézze meg a Kadét-szerelmeit.

Milyen filmek készülnek idehaza szeptemberben:

- „Négyloros hintó”. Turay Ida, Halmásy Miklós, Pethes Sándor, Malv Gerő, Vizváry Mária és — Szemere Vera a női főszereplő.
- „Anna-Mária”. Hamza D. Akos rendezi. Főszereplő: Szörényi Éva, Szilassy László, Rámay Gábor, Vizváry Mária, Somogyi Nusi és a két Pethes.
- „Mágnás Miska”. A világsikert aratott operettet Daróczy József rendezi. Főszereplő: Javor Pál, Halmay Tibor, Tolnay Klári és Turay Ida.

Külföldön már vannak bombabiztos mozik s ezekben légiriadó alatt sem szakítják meg az előadást, de már hallottunk arról is, hogy más külföldi mozikban sem szakították meg az előadást, amit most helyesebben több magyar filmszínház is bevezetett.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjék a „MAGYAR LAPOK”-at.

IDEZŐ HIRDETMEYNY.

A nagyváradi kir. járásbíróság Pk. 12558—1942/2. szám.

A nagyváradi kir. járásbíróság közlése, hogy dr. Kolliner Miklósné felperesnek dr. Bledes László és neje alperes ellen 15.000 pengő tőke és jár. iránt indított perében a bíróság a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1942 évi szeptember hó 29 napján délelőtt 9 órákor hivatalos helyiségében Széchenyi-tér 14. 33 ajtószám alatt jelenjenek meg, egyeztetésről pedig dr. Bledes László és neje alperesek részére — kik ismeretlen helyre tartózkodnak — ügygondnokul dr. Boros István ügyvéd (lakik Nagyvárad) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni. Nagyvárad, 1942. július 3.

Dr. Barcsay László sk. kir. jb. alélnök.
 A kiadmány hitelűl: kézelő.

Az Actio Catholika 67. sz. filmkritikája

„ELHAGYATVA”. Romantikus kalandos film, a gőzhajó történetéről. Erkölcsileg kifogástalan.

„ÉS UJRA SARJAD AZ ÉLET”. Művészi és sok tekintetben nemesítő film, de alapvető erkölcsi nihilizmusa miatt elutasítandó.

„VELENCEI EJSZAKÁK”. Banális mese Venecia varázsával tele tüzdelve, könnyelmű, ha nem is kifogásolható modorban.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találhatnak elhelyezkedést a váradi munkanélküliek?

A nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal jelentése az 1942 évi szeptember hó 9-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 98 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

1 kovács, 5 napszámos, 2 szabó, 3 cipész, 2 asztalos, 3 villanyszerelő, 1 kalapos, 1 bőrdíszműves, 9 szakácsnő, 1 házvezetőnő, 1 kiszolgálónő, 86 gyárimunkásnő, 1 cipőfelsőrészkesztőnő, 5 bejárónő, 1 gyermeklány, 1 mosónő, 1 asszisztensnő, 9 mindeneslány, 1 vasesztergályos, összesen 132 egyén.

Foglalkozást keresnek:

62 ipari szakmunkás, 21 gyári be-tanított és egyéb segédmunkás, 4 üzleti alkalmazott, 7 magántisztviselő (nő), 36 állandó háztartási alkalmazott, 6 bejáró-takarítónő, 6 mindenes szolga, 3 mindenes szakácsnő, összesen 145 egyén.

Betöltendő tanonchelyek:

2 cipész, 1 géplakatos, 2 nyomdász, összesen 5 egyén.

Ehelyezést kereső tanoncok:

1 nyomdász, 1 autószerelő, 1 mérlegkészítő, összesen 3 egyén.

RÁDIÓ

PÉNTEK, SZEPTEMBER 11.
Budapest I.

6.40 Ebresztő, Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
10.15 Folyamérők szalonzenekara,
11.20 Olasz operariák.
11.40 A tyukszemek. Irta Zemplényi
Imre dr. Felolvasás.
12.10 Beszkart zenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröske-
rezt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Sovinszky László szalonzenekara
15.20 Csorba Dező cigányzenekara.
16.15 Kádár Géza postamérnök, posta-
műszaki előadása.
17.15 Légierők zenekara.
18.10 Német hallgatónknak.
18.30 Adám Jenő zeneművészeti főisko-
lai tanár népdalfőlőrája.
19.20 Ehn Marietta énekel.
19.40 Tell Vilmos. Verses színmű
22.10 Üzen az otthon. A Vöröske-rezt
bajtársi rádiószolgálat.
23.25 Táncczene.

Budapest II.

19.00 Muth Lili előadása hangleme-
zekkel.
19.40 Toki Horváth Gyula cigányzene-
kara muzsikál.
20.00 Hírek.
20.40 Rádiózenekar.
22.10 Zenekari művek.

Hirdessen

a Magyar Lapokban

Férfiruhákat használtakat,
legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használsruha üzletében
Bémer-tér 1. (udvarban)
Hívásra házhoz jövök.

Szépen sikerült a lóverseny második napja is

A futamok részletes eredményei

A szeptember 8-iki verseny részletes eredményei a következők:

I. Altiszti gátverseny. Táv 2200 cm.

1. Robber. 2. Széltében. 3. Váltó.

II-a. Magántét verseny. Táv 1800 m.

1. Geist Gy. Csapodár nevű lova, amelyet ifj. Geist Gyula lovagolt. 2. Némethy Z. százados Sári nevű lova, a tulajdonossal nyergében. 3. Blomberg Alom nevű lova, a tulajdonossal nyergében. Győztes nyakhósszal nyert.

II-b. Vitéz Muhr Albert emlékverseny. Katonatiszti sikkverseny. Táv 240 m. 1. Ehrnberger százados Ripacs nevű lova, a tulajdonossal nyergében. 2. Ehrnberger százados Pénz nevű lova, amelyet gróf Bethlen P. főhadnagy lovagolt. 3. Vitéz Czánt százados Prókátor nevű lova, Széll L. hadnaggal nyergében. Győztes két és fél lóhosszal nyert.

III. Félix-fürdői díj. Félvérek gátverseny. Táv 3200 m. 1. Vitéz Lázár K. ezredes Végzet nevű lova, gr. Széchenyi Ernővel nyergében. 2. Palugyay O. hadnagy Pölöske nevű lova, amelyet a tulajdonos lovagolt. 3. Vitéz Czánt E. százados Ánis nevű lova, amelyet Széll L. hadnagy lovagolt. Lovass Károly uralovas Remek nevű lovával és Kánia ezredes Babonás nevű lovával az egyik gátnál felbukott, de szerencsétlenség nem történt. A győztes Végzet 15 lóhosszal futott be elsőnek.

IV. Nagyváradi gátverseny. Táv 2800.

1. Márkus J. Marcsa nevű lova Bolgár K. főhadnaggal nyergében. 2. Gencsy K. Little Swallow nevű lova, Müller zsokéval nyergében. 3. Kinizsi tüzérek

Tandij nevű lova, amelyet Gencsy T. hadnagy lovagolt. Győztes három hosszal nyert.

V. Gróf Tisza István emlékverseny. Akadályverseny handicap. Táv 3600 m. 1. Bolgár főhadnagy Kamasz nevű lova amelyet a tulajdonos lovagolt. 2. Nádasdy huszárok Szamaritanus nevű lova Huiber J. zsokéval nyergében. 3. Muhr főhadnagy Szeleburdj nevű lova. Győztes három hosszal nyert.

VI. sorsolási handicap. Táv 1400. 1. Smutny urhölgy Happy Boy nevű lova 2. Gr. Stubenberg Torma nevű lova Ehrnberger századosal nyergében. 3. Jeney százados Jew Boy nevű lova. — Győztes két és fél hosszal nyert.

VII. Székelyhídi díj. Táv 1200 m E versenyben öt urlovasnő lovagolt, köztük az első versenynapon két győztes lovat is lovagolt Glinsky urnő, aki azonban ezuttal csak negyedik lett. 1. Klapka tüzérek Esperado nevű lova, amelyet Barcsay A. főhadnagy lovagolt. 2. Ali Dinár, Gede L.-val nyergében. 3. Dr. Balogh Annabella nevű lova, Gencsy T. hadnaggal nyergében. Győztes két hosszal nyert.

VIII. Búcsúverseny. Táv 1800 m. 1. Özv. gr. Eszterházy M.-né Tourbillen nevű lova, amelyet Gede L.-val lovagolt. 2. Hg. Salm-Reifferscheidt Obalka nevű lova, amelyet gr. Hunyady L. lovagolt. 3. Kozuch F. urnő Hordár nevű lova, amelyet Prehál György lovagolt.

A búcsúverseny előtt történt meg a díjkiosztás, amelynek során a győztes lovak lovasai gyönyörű emléktárgyakat kaptak.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

Varga Lajos nyerte a győztes versenylovat

A legnagyobb izgalmat mégis a sorsolási handicap váltotta ki a nézőkből, mert ennek a futamnak a győztes lovát ingyen kisorsolta a rendezőség a közönség között. Rendkívül változatos verseny után a favorit Torma nevű lovat a második helyre szorítva Smutny urhölgy Happy Boy nevű lova lett az első Kállay Gy. zsokéval nyergében. Rögtön a futam befejeztével a pályára vitték az urnát, amelyben előzőleg hatóságilag ellenőrzés mellett megváltott belépőjegyek mindegyikéhez csatolt sorsjegyszámokat helyezték el. Jól

megforgatták az urnát, majd Markovits Mimi urleány kivette belőle a nyerőszámot. A hatalmas téren a szorongó várakozás csendessége lett urrá, miatt az urna mellett felállított táblára felírták: 239...

A következő percben a megafon hársányan hirdette a nyerőszámot:

— A 239-es számú sorsjegy tulajdonosa nyerte meg a győztes lovat, a Happy Boyt.

A győztes neve: Varga Lajos, foglalkozása: törvényszéki jegyző.

A lovat a nyertes kisorsoltatta.

SPORT

Bizakodva készül a NAC szegedi mérkőzésére

Nagyváradi. Szerdai pihenése után ma újra összehozza a délután a NAC legénységét az Erzsébet-ligeti pályán, ahol a csapat nagy kétkapas gyakorlást tart. Ezen résztvesz minden első és utánpótlásbeli játékos. Szabó Péter és Rónay edző ma délelőtt oda-nyilatkozott munkatársunk előtt, hogy a ma délutáni edzésnek lesz egy meglepetése is. Hogy ez vajjon a játékos-vonalon, vagy az ellenfélválasztás terén jelentős — nem tudni.

A szegedi mérkőzés előtt a szenzáció hírével hatott a zöldfehérek körében a hír, hogy Markovics Szilárd, a SzAK elnöke lemondott. Megjegyezték azonban azt is, hogy ezt a lépést nem lehet a nagyváradi egyesület esetleges bomlási tüneteinek tudni, mint ahogy azt egy-két fővárosi lap emlegeti.

Magyar Lapok-at

Kávéházakban és vendéglőkben kérje

Nagy érdeklődés előzi meg a világbajnokok birkozóversenyét

Nagyváradi. Óriási érdeklődés nyilvánul meg a most szombaton délután 5 órai kezdettel megtartandó profi birkozóverseny iránt. Érthető is, hiszen még eddig Nagyváradon nem volt látható az ilyen világnagyságok összecsapása. Ezen a mérkőzésen alkalmunk lesz a szabad stílusú birkozás minden oldalával megismerkedni. Jegyek elővételben a Sándor-drogériában (Rákóczi-út) kaphatók.

B. MÁV-Nagyváradi MÁV 2:0 (1:0)

Békéscsaba. Vezette Boross. B. MÁV: Zérczi — Palócz, Kiszely — Baukó, Kozma, Sós — Egri, Kovács, Zahorán, Szilasi, Kincses.

N. MÁV: Molnár — Gyelán, Papp — Melán, Székely, Elekes — Varga, Szilágyi, Huszár, Bundik, Nagy.

A határtalan balszerencsével küzdő vendécsapat legalább az egyik pontot megérdemelte volna. Góllövő: Kincses és Szilasi (11-esből). Jó: Palócz (a mérkőzés legjobbjá), Kozma és Sós, ill. Molnár, Varga és Bundik.

APRÓHIRDETÉSEK

Különféle

Kölsönöket folyósít házjavításhoz Gazdák és Kisiparosok Hitelszövetke-zete. Bethlen István 6.

Adás-vétel

Eladó 2 szobás, fürdőszobás ház, nagy kertes udvarral. Bármilyen célra alkalmas. Beköltözhető. Ár: 30.000 P. Több kisebb, nagyobb házak, telkek, szőlők eladók. Tatayné, Szigligeti-u. 12.

Motorkerékpár 200 kb. centis és egy új két lakásos téglaház eladó. Árpád vezér ut 142. 37

Eladók: használt cserépkályhák, ajtó-k, ablakok, ócska leszka, ösezesukható vasággy, stb. Mezey Mihály utca 9. 41

Eladó egy kis jégészkekrény és iroasztal megtekinthető délelőtt 12-ig. Akadémia-u. 8. 44

Imázsamolyt vennék. Címét kiadoba kérek. 34

Moslék azonnali elhordásra kapható. Kispipta étterem. 42

Megvételre keresek egy jókarban lévő gyermekágyat. Cím a kiadóban

Eladó Nemzetközijog, dr. Baditz. Miskolc. 889

Allást kezes

Gép- és üzemlakatos segéd allanbó alkalmazást keres. Arnóczy Barany. utca 28. 43

Dr. Pál Árpád
Dr. Scheffler Ferenc
Fő- és felőrszerkesztők
Szent László-nyomda Rt.
Kézírtás

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA M. T. KIADÓTULAJDONOS

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyváradi, Szilágyi Dező-utca 5. szám.